

SENIORIKUULUMISIA-EXTRA 1/2012

RIL SENIORIEN VILNAN MATKA 17.-19.4.2012

Porukkamme käyttäytyi niin korrektisti, ettei suuria paljastuksia ole odotettavissa!

Vilna tuntuu olevan hyvin houkutteleva kohde meille senioreille. Haluja taisi olla enemmänkin, mutta vain 51 voitiin ottaa mukaan.

Lähtöpäivän sää teki lähdöstä mielenkiintoisen. Aamulla alkoi sataa lunta, sakeastikin. Päätimme lähteä kentälle hyvissä ajoin, kun kesärenkaatkin oli jo vaihdettu alle. Onneksi ylireagoimme ja olimme siis erittäin hyvissä ajoin kentällä. Mutta hyvän seniorimallin mukaisesti emme suinkaan olleet ensimmäisiä, vaan lähtijöiden keskikastia.

Lento oli vähän myöhässä. Se ei ketään paljonkaan harmittanut.

Vilnassa meitä odotti ponteva oppaamme Neringa Kaselyte.

Hän on opiskellut suomea Vilnan yliopistossa ja ollut Suomessa jatko-opinnoilla kaksi puolen vuoden jaksoa. Hän oli pitkään ollut turistioppaana, joten kieleemme kyllä hyvin sujui.

Yhtenä erikoisosaamisena hänellä oli suomalaisostajien auttaminen käytettyjen autojen hankinnassa Liettuasta. Autot ovat suomalaisen mittapuun mukaan halpoja, koska autoveroa ei peritä.

Neringa opasti meidät bussimme ja kertoi matkalla Liettuan ja erityisesti Vilnan historiasta ja nykypäivästä. Referoin hänen antamiin tietoihin vain lyhykäisesti, koska perusteellista tietoa löytyy netistä ja matkaoppaista sivukaupalla. Osaltamme matkan kohteena oli vanha kaupunki, joten modernimman Vilnan kuvailu jää nyt pois.

Oppaamme kertoi myös Liettuan tärkeimmäksi urheilulajiksi koripallon. Siihen suhtaudutaan kiihkeästi kuin uskontoon. Kovinten kiihkoilevat keskenään Kaunaksen ja Vilnan lahkot. Nämä kaupungit kiistelevät kaikesta muustakin mahdollisesta.

Vilnan perusti suuriruhtinas Gediminas nähtyään siihen ohjaavan enneunen, rautasusi ulvoi sadan suden voimalla. Hovin tietäjän mukaan paikalle oli rakennettava linna ja kaupunki. Sikäli uni oli viisas, että paikka oli helposti puolustettava ja kahden liikennöitävän joen risteyksessä.

Kaupungista on ensimmäinen kirjallinen merkintä vuodelta 1323. Kaupunki on historiansa aikana kuulunut lukuisiin valtioihin, kuten Puola-Liettua liittovaltioon, Venäjään, Puolaan, Neuvostoliittoon, Saksaan ja vielä keran Neuvostoliittoon ennen nykyistä itsenäistä Liettuaa.

Ensimmäinen kohteemme oli Vilnan TV-torni, jota voin suositella sekä maisemien että lounaan suhteen. Sen rakentaminen kesti 6,5 vuotta ja se valmistui vuoden 1980 lopussa. Tornin korkeus on 326 metriä ja paino noin 25 000 tonnia, eli betonia lienee käytetty noin 10 000 m³. 160 m:n korkeudella on pyörivä ravintola, josta näkyy "Vilna ja sen 40 km:n säteellä oleva ympäristö" vajaassa tunnissa.

Ravintolan varauuskäynnissä on 917 porrasta. Yhden kilpailun voittaja oli juossut ne ylös vähän yli viidessä minuutissa.

Maiseman lisäksi nautimme maukkaan lounaan.

Torni oli tapahtumien keskipisteenä 13. tammikuuta 1991, kun neuvostosotilaat valtasivat tornin; 14 aseetonta siviiliä sai surmansa ja 700 sai vammoja. Tornin juurella on tapahtuman muistomerkki.

Tornin jälkeen suoritimme kaupunkikierroksen asiallisesti opastettuna. Teekkaritapojen vastaisesti tutustuimme kahteen kirkkoon sisäpuolelta ja varsin perusteellisesti. Oppaamme kertoi, että Liettua on katolinen maa ja että Vilnassa on 46 kirkkoa. Ensimmäinen kirkkomme oli Pietari-Paavalin barokkikirkko, joka on rakennettu 1600-luvun lopulla. Sen sisätiloja koristaa noin 2000 kuvapatsasta. Oppaamme kertoi, että muutaman vuoden välein sisäseinät ja kaikki veistokset maalataan uudelleen vuorotellen eri väreillä. Nyt oli valkoisen värin vuoro, ja kirkko olikin hyvin valoisa.

Toinen kirkko oli vanhassa kaupungissa katolisen kirkon pääkirkko eli katedraali. Alkuperäinen kirkko on rakennettu 1200-luvulla, mutta se on kokenut monia muodonmuutoksia. Nykyinen uusklassinen ulkoasu on 1700-luvun lopulta. Kirkon helmi oli pyhän Kasimirin kappeli.

Jalkauduimme Vilnan vanhaan kaupunkiin, jossa piipahdimme meripihkamuseoon. Liettuallahan on runsaat meripihkavarannot. Museo on hyvin varustettu, mutta hieman pieni 1+51-ryhmällemme. Nykyinen vuosittainen kävijämäärä on noin 75 000 henkeä.

Museorakennus on kunnostettu 1600-luvun barokkitaloon, jossa on jäänteitä gotiikan, renessanssin ja klassismin piirteistä. Maantasolta kellarikerrokseen menevä portaikko on kuin läpileikkaus kaupungin olemuksesta sen syntyajoista lähtien.

Esillä on 50 000 000 vuoden historia Baltian meripihkasta. Näyttelyssä kuvataan meripihkan syntyä, muotoja, värejä ja kokoja. Suurin museossa esillä oleva meripihkamöhkäle painaa kolme kiloa. Värejä on useita, on keltävää, valkoista, mustaa, vihreää, sinistä ja moniväristä. Oma erikoisuutensa ovat meripihkan sisään jääneet ja siten säilyneet hyönteiset, kuten verestä pulleavatsainen hyttynen tai heinäsirkan jalka.

Kaupunkikierröksellä ehdimme vielä käydä katsomassa kaupungin muurin ainoaa säilynyttä porttia, auringonnousun porttia. Oppaamme kertoi, että sen yläpuolella on kappeli, jossa on ihmeitä tekevä neitsyt Marian kuva. Kävimme myös Vilnan yliopiston alueella ja kuulimme, että se on perustettu 1500-luvun lopulla. Yliopiston sisäpiha on kuulemma näkemisen arvoinen.

Kovasti sivistyneinä majoituimme illan suussa hotelliin, joka olikin arvomme mukaisesti kirjaimellisesti presidentin palatsin nurkalla. Hotellin korkean valopihan suuret viherkasvit ilahduttivat silmää ja toimivat hyvinä maa-merkkeinä.

Illallisen nautimme vanhassa kaupungissa pienessä, viihtyisässä kellariravintolassa. Alkudrinkkinä oli Amber-likööri.

Hyvin nukutun yön ja runsaan, mutta maukaan aamiaisen jälkeen valtaosa porukasta lähti tutustumaan kauppakeskukseen ja reitin varrella oleviin nähtävyyksiin. Toinen osa hajaantui tutkimaan tarkemmin kävelyetäisyydellä hotellista olevia alueita. Kauppakeskusporukka kertoi olevansa tyytyväinen reisuunsa, tosin ostoksia ei kuulemma paljon tehty.

Yksi pariskunta tutustui historiallisen museon aarteisiin ja oli kovasti tyytyväinen kokeemaansa. Vaimoineni muodostimme kahden hengen partion, joka kertaili edellispäivän paikkoja ja tutustui aika perusteellisesti vanhan kaupungin nähtävyyksiin, etupäässä ulkoisesti. Mielenkiintoisin kohteemme oli Gediminasin linnan torni. Se on kaupungin keskellä kukkulalla, jonne voi kävellä mukulakivettyä ramppia pitkin tai ajaa hammasraidevaunulla.

Tornista on panoraama Vanhaan Kaupunkiin ja sen yli. Gediminasin torni on Vilnan ja koko Liettuan historian keskeinen symboli, joka on innoittanut kansallisrunoutta ja isänmaallisia lauluja. Se on myös painettu Liettuan seteleihin. Ensimmäinen tiilitorni rakennettiin 600 vuotta sitten. Tornissa on laaja näyttely kukulan ja sen ympäristön arkeologiasta.

Kävimme myös katsomassa edellispäivältä mieleemme jäänyttä ihmeitä tekevää neitsyt Marian kuvaa pienessä kappelissa, jossa oli harras hiljaisuus ja monia rukoilevia, myös nuoria ihmisiä.

Lounas Prie Katedros-ravintolassa oluen maistelun merkeissä oli varsin kiinnostava tapahtuma. Maistoimme kolmea ravintolan panimon olutta pienistä laseista. Ainakin minulle maistelu oli pikku pettymys. Olut oli päässyt liikaa lämpiämään ja väljähtymään. Kun tilasimme samoja oluita normaalityopilliset, niin maut olivat huomattavasti houkuttelevammat. Ruokapuolella ei moittimista ollut.

Iltapäiväksi oli varattu mahdollisuus käydä KGB (miehitys-) museossa tai Energiamuseossa. En osallistunut kumpaankaan. KGB:n toiminnasta minulla on riittävän kauhistuttava kokemus Tallinnan ja Riian vastaavista museoista.

Aika moni muukin halusi mieluummin täydentää kaupunkituntemustaan kävellen ja katsellen. Arvioimme muun lomassa autojen ikää ja kuntoa, sekä liikennekäyttäytymistä. Autokanta vaikutti länsimaiselta ja uudelta, itse näin vain yhden vanhan Ladan. Monesti meno oli reuhtovaa. Osaa autoilijoista voikin ehkä pitää "villivarsoina", jotka ovat päässeet tehokaiden autojen laiturille. Tietääkseni Liettualla on EU:ssa eniten vakavia liikenneonnettomuuksia autoa kohden.

Illaksi järjestetty mahdollisuus osallistua kulttuuriohjelmiin sai sopean vastaanoton. 30 henkilöä nautti baletista ja 11 henkilöä konsertista. Aika hyvä osuus 51 henkilön porukastamme! Osallistuimme konserttiin, jonka sopi senioreille oikein hyvin. Esiintyvän kvartetin keski-ikä oli yli 60 vuotta ja sen solistina oli konservatorion eläkeikäinen professori.

Kulttuurista palasimme kävellen. Hotellin illallinen oli runsas ja tuli syödyksi ennen puolta yötä.

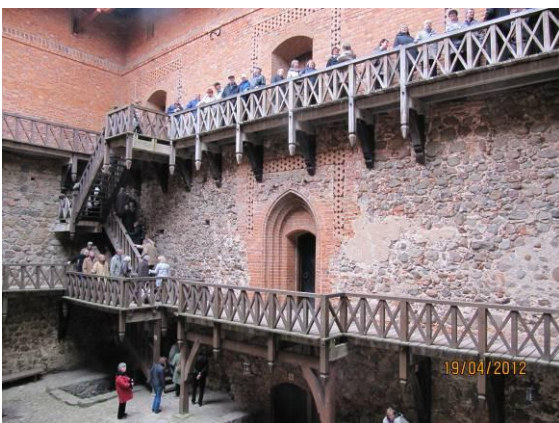
Aamiainen oli edellisaamun veroinen. Sitten pakkasimme tavaramme bussiin ja matkustimme sillä entiseen pääkaupunkiin Trakaihin. Trakai oli 1300 – 1400-lukujen vaihteessa Suur-Liettuan pääkaupunki, josta oli aikalailla matkaa valtakunnan reunalle Mustalle merelle. Trakain rakennutti Vytautas Suuri. Jostakin syystä hän halusi ulkoistaa henkivartiointinsa. Hän toi tähän tehtävään nykyisen Krimin alueelta karamiineja, jotka kuuluivat turkilaiseen heimoon. Heidän jälkeläisiään asuu edelleen Trakaissa. Nyky-Trakaissa on noin

7000 asukasta, kolmisenkymmentä järveä ja paljon historiallisia kohteita. Kuljeksimme hieman ympäriinsä katsellen muun muassa lukuisia myyntikojuja. Trakain linna oli käyntimme pääkohde.

Linna on rakennettu Galve-järven saarelle. Galva tarkoittaa päätä ja nimi johtuu perimätiedon mukaan lukuisista järveen 1400-luvun alussa heitetyistä vihollisten päistä. Linna on peruskorjattu huolellisesti ja siellä on varsin monipuolinen museo. 1+51-porukkamme oli valitettavasti liian lukuisia mahtuakseen samaan huoneeseen oppaan kanssa, mutta jokaisella oli mahdollisuus tutustua omin päin itseään eniten kiinnostaviin tietoihin ja esineisiin.

Linnan sisäpihaa kiersi monikerroksinen luhetikäytävä, jonka portaita pitkin siirryimme kerroksesta toiseen.

Minulle linna oli yksi matkamme kiinnostavimmista kohteista.

Välttämättömän mutta maukkaan lounaan jälkeen nousimme bussiin, joka vei meidät

lentokentälle. Sade alkoi vasta tällä matkalla, joten emme kastuneet sateesta koko aikana. Lentokentällä olimme erittäin hyvissä ajoin, vaikka yksi suurehko tietyöpätkä hieman hidastikin.

Pikkukommenttina haluan todeta, että ruoka oli joka aterialla peloteltua maukkaampaa.

Matti Haapala hoiti matkanjohtajan tehtävät niin hyvin, että kiitämme häntä kovasti ja suosittelemme hänelle lisää samanlaisia luottamustehtäviä.

Kiitos matkakumppaneille iloisesta ja virkistävästä yhdessä olost!

Hannu Simula